

Er det rigtigt at?

**En række spørgsmål og
svar omkring det at gå på
en Steinerskole**

Er det rigtigt at:

Alle Steinerskole-elever skal spille et instrument?

Ja, dette er korrekt og ikke en myte. Instrumentalspil er obligatorisk på skolen i hele skoleforløbet.

I 1. klasse spiller barnet på pentaton-blokfløjte, som i 2. eller 3. klasse udskiftes med en diatonisk almindelig sopranblokfløjte. I 3. klasse begynder barnet at spille på et strygeinstrument, enten violin, bratsch eller cello. Valget afgøres i et samarbejde mellem klasselærer, forældre, barnet selv og musiklærer. I 5. klasse er der mulighed for skift til et andet instrument. Denne beslutning træffes i et samarbejde mellem klasselærer, forældre, barnet selv og musiklærer. Hvis særlige omstændigheder taler for det, kan et senere instrumentskift komme på tale og besluttet på lignende måde.

Det samme gælder for nye elever på skolen, som kommer ind på senere klassetrin.

At spille på et instrument udvikler mange kompetencer i barnet. At træne barnets musikalitet og evne til at lytte til tonens kvalitet og musikkens lovmæssigheder udvikler og harmoniserer barnets følelsesliv. At lære barnet at øve sig styrker barnets viljesliv. Den finmotoriske træning udvikler hjernen. At spille sammen med andre, bl.a. i skolens store orkester, udvikler barnets sociale evner – ved at lytte til de andre, holde sig tilbage og træde frem på rette tidspunkt, at indordne sig i og underordne sig en fælles, kunstnerisk, aktivitet.

Er det rigtigt at:

Man ikke får karakterer?

Ja, det er korrekt! Vi mener ikke, at eksamen er et mål i sig selv. Vi kan godt vurdere børnenes niveau uden eksamenssituationen, og vi vurderer ikke at den nødvendigvis fortæller hele sandheden om elevernes kunnen.

Vi skriver en individuel udtalelse i alle fag, hvor elevens evner beskrives. Den tid, vi ikke bruger på eksamen, bliver brugt til bedre forståelse og fordybelse.

Undersøgelser viser, at kun få elever motiveres af karaktergivningen.

Mange forældre spørger til folkeskolens afgangsprøve (FSA). Her kommer vore elever op til en samtale og en lille prøve på ungdomsuddannelsen i stedet. I øvrigt optages folkeskoleeleverne på ungdomsuddannelserne længe før de gennemfører deres FSA.

Skolen modtager mange børn, der ikke er i trivsel i folkeskolen?

Ja, vi modtager en del elever, der ikke er i trivsel i folkeskolen og har ofte succes med det. Nærvær og tid til den enkelte samt at vi grundlæggende værdsætter forskelligheder blandt vore elever skaber en oplevelse af at blive mødt og indgå i et fællesskab.

Er det rigtigt at:

Man har samme klasselærer fra 1. til 8. klasse?

Det har altid været Steinerskolernes hensigt, at klassen har den samme klasselærer fra 1. til og med 8. klasse. Klasselæreren har klassen i alle hovedfagsperioder, hvis det er muligt.

Klasselæreren har også relevante fagtimer.

Hos os i Silkeborg har vi erfaring for, at eleverne har brug for nye og flere læringsstrategier, jo ældre de bliver. Det er også vores erfaring, at nogle lærere er bedst til de yngre elever, og andre er bedst til de lidt ældre elever. Derfor tager vi klasselærersituationen op efter femte klasse, hvor klassen som udgangspunkt skifter klasselærer, hvis ikke der er stærke argumenter for, at klasselæreren skal fortsætte.

Vi har haft held med at bytte hovedfagsperioder indbyrdes fra 6. til og med 9. klasse, da klasselærerne har forskellige kompetencer, som supplerer hinanden godt.

Er det rigtigt at:

Fagene er opdelt, så de stimulerer tanke, følelse og vilje?

Selve skoledagen er ideelt set inddelt sådan, at de fag, som mest appellerer til hovedet og tankevirksomhed, ligger først på dagen. Derefter følger de fag, som appellerer mere til følelseslivet så som sprogfagene og de kunstneriske fag. Sidst på skoledagen ligger så de fag, som mest appellerer til den fysiske udfoldelse som blandt andet håndværksfag og idræt.

Derudover er hver enkelt time også ideelt set inddelt, så den tilgodeser alle tre elementer. Det giver eleverne en naturlig rytme og afveksling i timerne og i skoledagene, som de hurtigt lærer at kende og føler sig trygge i.

Man ikke bruger computere og IT på steinerskolen?

Jo, vi bruger IT i undervisningen fra 6. klasse. Brugen af IT er meget eksakt (rigtigt/forkert). Vi vil gerne bibeholde børnenes kreativitet, hvor ethvert spørgsmål har mange svar og hvor verden opleves mangfoldigt. Fra 7. klasse inddrager vi IT som et hjælpemiddel i undervisningen, men IT bliver aldrig et fag i sig selv.

Er det rigtigt at:

Der er mange specialbørn (børn med diagnoser) på steinerskolen?

Nej, det er en myte.

Vores skole er en meget rummelig skole, som ud over det faglige/boglige også vægter andre kompetencer, så som det håndværksmæssige, det kunstneriske, det sociale. Af denne grund søger børn med faglige eller sociale problematikker ofte til vores skole, og vi er i stand til at optage en del af dem, ofte med god fremgang og trivsel til følge.

Men børn med udprægede vanskeligheder må vi desværre sige nej til, da vil ikke (længere) få tilskud til at oppebære en normering, som kan tilgodese disse børns behov.

Skolen ikke længere kan give specialundervisning?

Det er til en vis grad korrekt.

Tilskuddet til specialundervisning er blevet beskåret drastisk gennem de senere år, så vi stort set ikke får tilskud længere til specialundervisning.

Men en klasselærer har jo altid som en af sine største udfordringer at differentiere undervisningen, så alle elever i klassen oplever fremgang – og dette vil naturligvis fortsat finde sted. Derudover vil der i et begrænset omfang kunne findes midler på skolen til specifikke specialundervisnings-timer, der hvor det er mest påkrævet.

Er det rigtigt at:

Man prioriterer de kreative fag fremfor de boglige fag?

Nej – vi prioriterer balance mellem indlæring til hoved og krop. Vi prioriterer faktisk boglige fag og kreative fag lige højt. De kreative fag lægger grunden til bedre læring (motorisk og fysiologisk). I de yngre klasse fylder det kreative meget, da fundamentet til senere intensiv læring lægges her. I de ældre klasser understøtter de kreative fag den intellektuelle indlæring. Vi tilstræber læring på højt fagligt niveau i såvel kreative som boglige fag. Det er vigtigt for os at man har et solidt fundament at gå videre med på en ungdomsuddannelse.

Man lægger mere vægt på trivsel end på læring?

Vi lægger stor vægt på barnets trivsel, for uden trivsel ingen læring. Energien drænes og fordeles forkert, hvis barnet ikke trives. Derfor arbejdes der meget med trivsel som grundlæggende element i alle klasser.

Eksempelvis: legegrupper på tværs af klassen, drøftelse af opførsel overfor hinanden, opdragelse i det sociale felt.

Som lille overskuelig skole har vi muligheden for at dyrke det sociale fællesskab såvel i klassen som på tværs af klassetrin bl.a. gennem etablering af venskabsklasser.

Er det rigtigt at:

Steinerskoleeleverne klarer sig godt på ungdomsuddannelserne (fagligt og socialt)?

Det er vor erfaring, at eleverne klarer sig rigtig godt. De skudsmål, vi får fra såvel Silkeborg Gymnasium som Th. Langs HF, er gode. Vore elever er parate, ivrige og har meget gå-på mod. De er vellidte, høflige og kommer med et godt vidensgrundlag. De er glade for at komme i skole og kendetegnet ved omsorg og humor i deres samvær med kammerater. Og de opnår nogle gode resultater. At begynde på en ungdomsuddannelse kræver omstilling. Vore elever er vant til at tage egne initiativer og har derfor en omstillingsparathed, der kommer dem til gode fremover.

Er det rigtigt at klasser samlæses på flere klassetrin?

Det sociale fællesskab i en klasse er af stor betydning for klassens trivsel og for det enkelte barn. Derfor er det vigtigt at klasserne ikke blive for små og vi samlæser derfor klasser, hvor elevtallet ikke når op på 15 elever. Ved samlæsning slås klasserne sammen ved skolestart og man følges med sin klasse gennem hele skoleforløbet.

Er det rigtigt at:

Det er billigere at gå på Steinerskolen end på andre fri-og privatskoler?

Steinerskolen har nogenlunde samme prisniveau som andre fri- og privatskoler. Dertil skal dog lægges, at vi har et krav om at eleverne fra 5. klasse modtager instrumentalundervisning, hvor udgift afholdes af forældrene (400 – 450 kr. mdl. afhængig af, om eleven modtager undervisning alene eller sammen med en anden).

Hertil kommer evt. udgifter til udflugter/klasserejser.

Generelt er Steinerskolen noget billigere end de store fri-skoler i Silkeborg midtby.

Der undervises fænomenologisk?

Ja! Det er meget vigtigt for vores undervisningsform, at eleverne stifter bekendtskab med stoffet gennem oplevelser og erfaringer ved at iagttage og opleve fænomenerne og lade disse indtryk præge sig ind gennem sanserne, for det, man selv har oplevet og erfaret, gør man til sit eget og til noget personligt, som man har et forhold til i modsætning til noget, man bare lærer udenad, fordi man skal.

Er det rigtigt at:

Man leger læring ind i de mindste klasser?

Det er mere korrekt at sige, at vi forsøger at gøre læring interessant. Og det gælder i alle klasser.

Vores menneskesyn fortæller, at de forskellige dele af mennesket udvikles på forskellige tidspunkter. Et synspunkt som moderne forskning deler med os.

Vi søger at stimulere alle dele af et menneskes væsen på den rette måde og på det rette tidspunkt.

Vi mener, at vores kroppe, det fysiske legeme, udvikles først, og at indlæring for de helt små bedst sker herigen-
nem. Altså vil vi arbejde med indlæring gennem kroppen. Vi tilstræber at lade dem hoppe tallene og tabellerne - synge dem, lege dem.

Vi lader børnene i de små klasser være i den kropslighed som vi anser for naturlig for den årgang. Vi søger ikke at stimulere dem intellektuelt, men lærer dem om tal og bogstaver gennem deres kroppe. Det ser måske ud som leg, men det er det egentlig ikke. Vi møder børnene der hvor de er. Børnene kan godt lide at blive stimuleret der hvor de nu er, og det giver "lyst til at lære!". De synes det er sjovt og spændende.

Er det rigtigt at:

Man leger læring ind i de mindste klasser? (fortsat)

Efterhånden som følelseslivet og tankerne vækkes, bliver vores skoling mere og mere rettet mod det, som den almindelige skole praktiserer: Abstraktion og tænkning. Frontallapperne, som stimuleres ved den slags arbejde, vågner først omkring de 14 år. Derfor venter vi med den slags arbejde. Når eleverne når den alder, vil de anse abstraktioner og tænkning som yderst interessant. Og så leger vi med det. Og lærer af det.

Der er meget form, struktur og gentagelse i undervisningen?

Der er rigtig megen form og struktur i undervisningen. Og megen genkendelighed fra dag til dag. Dagen begynder med morgensang. Hovedfagstimerne begynder altid med et rytmisk element (sang/recitation eller spil) hvorefter det bringes i erindring hvad gårdsdagens læring var. Dernæst nyt pensum efterfulgt af selvstændigt arbejde. Læreplanen er ganske klar for steinerskolerne, men der er udpræget metodefrihed for den enkelte lærer.

Man ikke lærer noget i børnehaveklassen?

Man lærer rigtig meget i børnehaveklassen, men der er ikke tale om boglig læring. Læringen har fokus på social skoling, hvor man lærer at være en del af en gruppe, hvor man viser hensyn til hinanden. Man lærer at kunne fokusere på en bestemt opgave og holde koncentrationen igennem et stykke tid. Derfor er maling,

Er det rigtigt at:

håndarbejde, snitning og bevægelse gennem sanglege, rim, remser og eventyr vigtige elementer i børnehaveklassen. Også de sproglige færdigheder trænes på denne måde, hvor vi også tæller og synger på andre sprog.

Barnet er et rytmisk væsen, så dagene og ugen er bygget op så det tilgodeser barnets behov for bevægelse og genkendelighed i en tryk hverdag. Barnets hverdag er derfor bygget op således at både krop, sjæl og tanke stimuleres.

Vi opfatter klassen som en social enhed?

Den sociale trivsel ikke bare i klassen, men også på tværs af klasserne prioriteres højt. Ingen trivsel ingen læring. Man indgår i et fællesskab, hvor man lærer at indordne sig. Den enkelte har sit frirum, men ikke på bekostning af andre. Også forældrene bedes være bevidste om klassen som en social enhed og ikke kun have fokus på deres eget barn.

Vi lægger vægt på at stimulere mange kompetencer?

Ja, vi mener det er meget vigtigt at arbejde med hele mennesket. Forskning har vist at kreativ og musisk læring har afsmitende effekt på boglig læring og omvendt. Derfor arbejder vi meget med de praktiske musiske fag, og i det hele taget forsøger vi at implementere bevægelse og kunstnerisk udtryk i alle timer. Dette betyder også, at elever let finder områder, hvor de har særlig interesse. Her kan de dygtiggøre sig, føle sig værdsat og få selvværd.